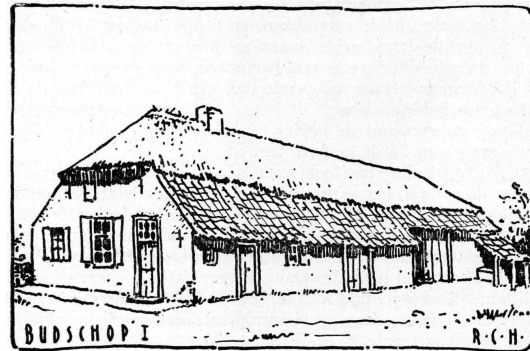

Regen en drup

In het gehucht Boeket bevindt zich de buurtschap Hoek. Vroeger droeg die omgeving de naam Pishoek. Volgens een legende zouden in een bosje ooit leden van een gewelddadige roversbende hebben overnacht. Boerinnen uit Boeket klommen 's nachts stiekem in de bomen. Bij het ochtendgloren urineerden zij vanuit de boomkruinen bovenop de rovers. Met die regendruppels van pis verjoegen de boerinnen de rovers. Zo zou de Pishoek aan zijn naam zijn gekomen.

Een prachtig oud Nederweerts woord voor een gordijn van regendruppels is 'Euzendröp'. Toen er nog geen dakgoten waren, staken de daken van riet een stukje uit buiten de gevel. Zo'n oversteek heette 'oos' of 'eus'. Het water van het dak kwam door de oversteek niet tegen de muur maar een eindje verder terecht. De zone van de gevel tot aan de druppellijn noemde men de 'Euzendröp'. Het begrip speelde een belangrijke rol bij het bepalen van de kadastrale grenzen: de grens werd niet bepaald door de plaats van de gevel maar door de druppelzone er omheen, de 'Euzendröp' dus. Aan het fenomeen regen is in Nederweert ook een heiligennaam verbonden, en wel de heilige Margaretha van Antiochië. Zij heeft een speciale band met Nederweert. Haar naam wordt vermeld op de zogenaamde eerste steen van de toren van de St. Lambertuskerk uit het jaar 1467. In die tijd werd haar feestdag nog gevierd op 13 juli, later werd deze verplaatst naar 20 juli. Onder haar officiële naam was Margaretha in Nederweert nauwelijks bekend. Hier (en ook in vele andere steden en dorpen in Nederland en België) was zij vooral bekend onder de weinig flatteuze benaming 'Pis Greet'.

De feestdag van 'Pis Greet' is een zogenaamde Merkeldag of Lotdag. Dit wil zeggen dat het weer op zo'n dag bepalend werd geacht voor het weer in de periode erna. Geen wonder dat zo'n Merkeldag omgeven werd door weerspreuken. Zo ook Sint Margriet, waarvan in Nederweert diverse weerspreuken gangbaar waren, zoals: "Es 't druueg op Pis Greet, dan raengeltj 't 40 daae neet", "Margaretha's raengel bringtj

Tekening van een oude boerderij uit Budschop. Langs de rechterzijde is de dakoversteek zonder dakgoot te zien. Dit is de 'Euzendröp'.

Tekening van R. Hekker, 1946.

geine zaengel (zegen)", "Raengel op Sint Margreet gaeltj zes waeke booreverdreet" en "Sinte Margreet hiltj heur water neet". Natuurlijk moet aan dit soort spreuken niet teveel waarde worden gehecht. Toch is het een bewezen feit dat de dagen rond 20 juli vaak uitzonderlijke regenval kennen. Op 20 juli 2007 werd Nederweert geteisterd door extreme regenval en liepen in Weert en Roermond kelders onder water. Iets soortgelijks deed zich voor op 20 juli 2011. Steeds onverwacht en vaak met grote gevolgen. Pis Greet is de eerste dag van de zogenaamde Hondsdagen, de periode van 20 juli tot 20 augustus, traditioneel de warmste periode van de zomer. Vroeger had men de gewoonte om tijdens de Hondsdagen de honden te muilkorven. Men wilde zo voorkomen dat de dieren hondsdelheid kregen. Aan het feit dat het tijdens de Hondsdagen vaak slecht weer was, herinnert het spreekwoordelijke 'hondenweer' als taalkundige echo.

Alfons Bruekers